TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN TÂN PHƯỚC** **TỈNH TIỀN GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2023/QĐST-DS	*Tân Phước, ngày 21 tháng 12 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÂN PHƯỚC, TỈNH TIỀN GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Thuyền

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hạnh Liêm - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang tham gia phiên họp: Bà Kiều Thị Mỹ Tiên - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 222/2023/TLST-VHN ngày 20 tháng 10 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-DS ngày 07 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*:

Bà **Dương Thị Ng**, sinh năm 1957. Địa chỉ: ấp TP, xã THĐ, huyện P, tỉnh T.

-Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Chị **Nguyễn Thị E**, sinh năm 1976. Địa chỉ: ấp A, xã HĐ, huyện TP, tỉnh TG.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 11/9/2023, người yêu cầu bà Dương Thị Ng trình bày:

Chị Nguyễn Thị E là con ruột của bà cùng cư trú tại ấp TP, xã HĐ, huyện TP, tỉnh TG. Chị Nguyễn Thị E khi còn nhỏ phát triển tâm thần vận động bình thường, không bệnh não. Năm 1998, chị Nguyễn Thị E khởi phát bệnh với biểu hiện nói một mình, chửi người thân vô cớ, không chịu ăn uống nghĩ có người bỏ thuốc độc vào thức ăn, đêm ít ngủ. Từ năm 2004 đến nay và được điều trị tại

Bệnh viện Tâm thần tỉnh Tiền Giang nhưng không hết bệnh. Nay bà Ngởi yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị E mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Dương Thị Ng là người đại diện hợp pháp của chị Nguyễn Thị E.

Tại phiên họp, người yêu cầu là bà Dương Thị Ng vắng mặt có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Do đó, căn cứ vào Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiế+n hành phiên họp giải quyết việc dân sự theo quy định.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang:

Về tố tụng: Tòa án đã thụ lý vụ việc đúng thẩm quyền, xác định đúng yêu cầu, đúng tư cách các đương sự, việc giải quyết vụ việc đúng thời hạn quy định. Thẩm phán và những người tiến hành tố tụng đã tuân theo quy định của BLTTDS. Những người tham gia tố tụng đã chấp hành đúng quy định pháp luật.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu Dương Thị Ng tuyên bố Nguyễn Thị E mất năng lực hành vi dân sự, chỉ định bà Dương Thị Ng làm đại diện theo pháp luật cho chị Nguyễn Thị E.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết yêu cầu: Bà Dương Thị Ng yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị E mất năng lực hành vi dân sự. Bà Ng là mẹ ruột của Nguyễn Thị E nên bà Ng có quyền yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị E mất năng lực hành vi dân sự theo Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự. Vì vậy việc dân sự này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang theo Điều 35, 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Căn cứ vào lời khai của bà Ng thì chị Nguyễn Thị E bị sốc tâm lý dẫn đến bị bệnh tâm thần không thể nhận thức điều khiển được hành vi của bản thân. Chị Nguyễn Thị E khi còn nhỏ phát triển tâm thần vận động bình thường, không bệnh não. Năm 1998 khởi phát bệnh với biểu hiện nói một mình, chửi người thân vô cớ, không chịu ăn uống nghĩ có người bỏ thuốc độc vào thức ăn, đêm ít ngủ. Chị Nguyễn Thị E được gia đình đưa đến khám và điều trị tại Bệnh viện Tâm thần Tiền Giang với chẩn đoán tâm thần phân liệt.Tòa án nhân dân huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang đã trưng cầu Viện Pháp y tâm thần

Trung ương Biên Hòa thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn Thị E. Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 931/KL-VPYTW ngày 05/12/2023 Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận đương sự Nguyễn Thị E mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Hiện nay chị Nguyễn Thị E đang sống cùng mẹ ruột là bà Dương Thị Ng, bà Ng có năng lực hành vi dân sự đầy đủ có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49, 53, 136 Bộ luật dân sự. Bà Ng thực hiện quyền của người giám hộ và quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 58, 59 Bộ luật dân sự.

[3] Từ những phân tích và nhận định trên nên chấp nhận đơn yêu cầu của bà Dương Thị Ng.

[4] Về lệ phí: Căn cứ vào các Điều 143, 144, 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/ 2016/UBTVQH 14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án thì bà Dương Thị Ng phải chịu lệ phí sơ thẩm.

Chi phí cho việc thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn Thị E, bà Ng phải chịu.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39; Điều 376, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378. Điều 143, Điều 144, Điều 149 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Các Điều 22, Điều 49, Điều 53, Điều 58, Điều 59 và Điều 136 Bộ luật Dân sự 2015.

Điều 37. Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Dương Thị Ng về việc yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị E mất năng lực hành vi dân sự.

1. Tuyên bố chị Nguyễn Thị E, sinh năm 1974. Địa chỉ: ấp TP, xã HĐ, huyện TP, tỉnh TG mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Dương Thị Ng là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật của chị Nguyễn Thị E. Bà Ng thực hiện việc quản lý tài sản của chị Nguyễn Thị E theo khoản 1 Điều 59 Bộ luật dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Dương Thị Ng phải chịu 300.000đồng lệ phí dân sự sơ thẩm. Bà Dương Thị Ng thuộc trường hợp miễn lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 26/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án nên miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho bà Ngởi.

Chi phí cho việc thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn Thị E, bà Ng phải chịu. Bà Ngởi đã nộp xong.

3.Bà Dương Thị Ng được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày quyết định được tống đạt hợp lệ.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;
-VKSND huyện Tân Phước;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thu Thuyền